

Số:01/2025/QĐST-VDS

Núi Thành, ngày 06 tháng 01 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người
có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NÚI THÀNH, TỈNH QUẢNG NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Xuân Thùy.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Huỳnh Lan Vi – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Núi Thành.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành tham gia phiên họp:
Ông Võ Văn Duy, Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 01 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 13/2024/TLST-VDS ngày 21 tháng 11 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 13/2024/QĐST-VDS ngày 25 tháng 12 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà HTHN, sinh năm: 2004, địa chỉ: Thôn H, xã TN, huyện N, tỉnh Q. Bà N có mặt.

- Người liên quan đến việc yêu cầu: Bà HTTH, sinh năm: 1971, địa chỉ: Thôn H, xã TN, huyện N, tỉnh Q. Bà HTTH có mặt.

- Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà HTTH: Ông Trịnh Văn Hoàng – Trợ giúp viên pháp lý – Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Quảng Nam. Ông Hoàng có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu bà HTHN trình bày:

Mẹ bà N là bà HTTH sinh ra đã có bệnh về thần kinh, tâm thần trí tuệ. Năm 2009, bệnh ngày càng nặng, bà HTTH phải nhập viện điều trị. Năm 2015, bà HTTH được ủy ban nhân dân xã Tam Nghĩa cấp giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 510/NTHA/14-0214 ngày 16/9/2015, dạng khuyết tật: Thần kinh, tâm thần, mức độ khuyết tật: Đặt biệt nặng và được trợ cấp xã hội hàng tháng. Bà HTTH không có chồng, có một con gái là HTHN. Cha mẹ bà HTTH đều đã chết. Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho bà HTTH, bà Ninh làm đơn yêu cầu tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà HTTH. Sau khi

có kết quả trưng cầu giám định bà Ninh và tại phiên họp hôm nay, bà Ninh thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, yêu cầu Tòa án tuyên bố bà HTTH là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi, đồng thời cử bà Ninh là người giám hộ cho bà HTTH theo quy định của pháp luật.

Người liên quan đến việc yêu cầu bà HTTH không có ý kiến gì.

Người bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp cho người liên quan đến việc yêu cầu, ông Trịnh Văn Hoàng thống nhất với yêu cầu của bà Ninh, yêu cầu tòa án tuyên bố bà HTTH có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, đồng thời chỉ định bà Ninh là con duy nhất của bà HTTH giám hộ cho bà HTTH theo quy định của pháp luật để đảm bảo quyền lợi ích hợp pháp cho bà HTTH.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành tham gia phiên họp: Tòa án nhân dân huyện Núi Thành thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền. Thẩm phán, Thư ký được phân công giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng trình tự theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Những người tham gia tố tụng đã chấp hành đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Về nội dung, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà HTHN, tuyên bố bà HTTH, sinh năm 1971, trú tại: Thôn H, xã TN, huyện N, tỉnh Q là người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi đồng thời chỉ định người giám hộ cho bà HTTH là bà HTHN, giám hộ cho bà HTTH và thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam nhận định:

[1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:* Bà HTHN có đơn yêu cầu tuyên bố bà HTTH là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự. Đây là việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Bà HTTH cư trú tại Thôn H, xã TN, huyện N, tỉnh Q nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam theo điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[2] *Xét yêu cầu của bà HTHN:* Bà HTTH là mẹ của bà HTHN. Ngoài bà N, bà HTTH không có chồng hay con khác. Cha mẹ bà HTTH đã chết. Năm 2015, bà HTTH được ủy ban nhân dân xã Tam Nghĩa cấp giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 510/NTHA/14-0214 ngày 16/9/2015, dạng khuyết tật: Thần kinh, tâm thần, mức độ khuyết tật: Đặt biệt nặng và được trợ cấp xã hội hàng tháng.

[2.1] Theo đơn yêu cầu của bà HTHN, ngày 22/11/2024, Tòa án nhân dân huyện Núi Thành ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 13/2024/QĐ-TCTA, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần – Khu vực Miền Trung xác định tình trạng sức khỏe, bệnh tật, tâm thần và năng lực hành vi dân sự của bà HTTH. Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung có Bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 2259/KLGĐ ngày 12/12/2024, kết luận về đối tượng giám định là bà HTTH tại thời điểm hiện tại: Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình có tật chứng tác phong đáng kể (F71.1); Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2.2] Do đó, bà HTHN yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam xem xét, giải quyết tuyên bố bà HTTH là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, cần được chấp nhận theo quy định tại Điều 23 Bộ luật dân sự.

[2.3] Về chỉ định người giám hộ: Bà N là con gái duy nhất của bà HTTH, bà HTTH không có chồng. Theo quy định tại Điều 53, 54 Bộ luật dân sự, chỉ định bà HTHN là người giám hộ đối với bà HTTH. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 57 và khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự.

[3] Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Ninh phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015; Căn cứ Điều 23, 53, 54, 57, 58 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà HTHN về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với bà HTTH.

2. Tuyên bố bà HTTH, sinh năm: 1971, địa chỉ: Thôn H, xã TN, huyện N, tỉnh Q là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chỉ định bà HTHN, sinh năm: 2004, địa chỉ: Thôn H, xã TN, huyện N, tỉnh Q là người giám hộ cho bà HTTH.

4. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 57 và khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự, cụ thể như sau:

“Điều 57. Nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ mất năng lực hành vi dân sự, người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

1. Người giám hộ của người mất năng lực hành vi dân sự có các nghĩa vụ sau đây:

a) Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

b) Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

c) Quản lý tài sản của người được giám hộ;

d) Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.”

“Điều 58. Quyền của người giám hộ

1. Người giám hộ của người chưa thành niên, người mất năng lực hành vi dân sự có các quyền sau đây:

a) Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

b) Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

c) Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.”

5. Lệ phí việc dân sự 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*) bà HTHN phải chịu, được tính trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng theo biên lai thu số 0006909 ngày 21/11/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Núi Thành.

6. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày ban hành quyết định (**06/01/2025**).

Nơi nhận:

- TAND tỉnh QN
- VKSND huyện, tỉnh;
- Cơ quan thi hành án;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Xuân Thùy